

DEİK/TÜRKİYE-BREZİLYA İŞ KONSEYİ SAO PAULO ZİYARETİ

Sonuç Raporu

5-11 Ekim 2017, Sao Paulo

TÜRKİYE-BREZİLYA İŞ KONSEYİ SAO PAULO ZİYARETİ

5-11 Kasım 2017, Sao Paulo

DEİK/Türkiye-Brezilya İş Konseyi tarafından, Brezilya'nın Sao Paulo şehrine 5 - 11 Kasım 2017 tarihleri arasında bir heyet ziyareti gerçekleştirildi. 9 Kasım 2017 tarihinde FIESP (Sao Paulo Eyaleti Sanayiciler Federasyonu) ve T.C. Sao Paulo Başkonsolosluğu işbirliğinde Brezilya-Türkiye İş Forumu gerçekleştirildi. Forum kapsamında Serbest Ticaret Anlaşmalarının devreye alınması, ticaret hacminin artırılmasına ilişkin öneriler ve yatırım potansiyeli yüksek sektörler ele alındı. İkili iş görüşmelerin de yer aldığı heyet ziyareti kapsamında tesis ziyaretleri ve üst düzey toplantılar da gerçekleştirildi.

BREZİLYA -TÜRKİYE İŞ FORUMU

9 Kasım 2017, Sao Paulo

DEİK/Türkiye-Brezilya İş Konseyi tarafından, FIESP (Sao Paulo Eyaleti Sanayiciler Federasyonu) ve T.C. Sao Paulo Başkonsolosluğu işbirliğinde gerçekleştirilen Brezilya-Türkiye İş Forumu'na Türkiye'nin T.C. Brezilya Büyükelçisi Ali Kaya Savut, T.C. Sao Paulo Başkonsolosu Serkan Gedik, DEİK/Türkiye-Brezilya İş Konseyi Başkanı Demir Şarman, FIESP Karşı Kanat Başkanı Elias Haddad, Türkiye'nin Brezilya'daki en büyük yatırımı Kordsa'nın Brezilya Direktörü Joao Santos ve Sao Paulo Yatırım Ajansı Uluslararası Temsilcisi Thiago Messena'nın yanı sıra 100'ü aşkın Türk ve Brezilyalı iş insanı katıldı.

Türkiye'nin Brezilya Büyükelçisi Savut, iki ülke arasında ticaret hacmi ve ekonomik ilişkilerde yeniden büyüme ve yükseliş dönemine girileceği hususunda herkesin hem fikir olduğunu belirtti. FIESP Karşı Kanat Başkanı Elias Miguel Haddad, toplantının başarısından dolayı çok mutlu olduğunu ve bunun ikili ticari ilişkileri hızla ilerletmenin önünde bir başlangıç olacağını belirtti.

DEİK Türkiye-Brezilya İş Konseyi Başkanı Demir Şarman da iki ülke arasındaki iş ilişkilerini arttırmak ve canlandırmak amacıyla Sao Paulo'ya geldiğini vurgulayarak, Brezilya'nın bölgedeki en büyük ticari ortağımız olduğunu ve ikili ticari ilişkileri potansiyel seviyeye ulaştırmak için daha çok çalışmak gerektiğini vurguladı. Hem Türkiye, hem de Brezilya'nın coğrafi konumlarından kaynaklanan büyük avantajlara sahip olduğunu söyleyen İş Konseyi Başkanı Şarman, iki ülke arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasının yürürlüğe girişinin Türkiye'nin MERCOSUR pazarına erişimini sağlamasının yanı sıra, Brezilya'nın da Ortadoğu, Afrika ve Avrasya pazarına erişimini kolaylaştıracağını altını çizdi. Türkiye ve Brezilya iş dünyalarının geleneksel ve alışlagelmişin dışına çıkarak, yeni fırsatların peşinden gidip, 3. ülkeler ile ortak iş birliği geliştirebileceklerini belirtti. Brezilya'da yeni dönemde özelleştirme projelerinin bilhassa inşaat ve altyapı sektörlerinde gerçekleştirilecek olmasının Türk müteahhitleri için büyük bir fırsat olduğunu vurguladı.

SAO PAULO YATIRIM AJANSI SUNUMU

9 Kasım 2017, Sao Paulo

Sao Paulo Yatırım Ajansı Uluslararası Temsilcisi Thiago Messena gerçekleştirdiği sunumda, Sao Paulo eyaletinin toplam nüfusunun 44 milyon olup, nüfusun 12 milyonunun Sao Paulo şehrinde yaşadığını belirtti. Şehrin 568 milyar dolar ile Brezilya GSYİH'nın %32'sini oluşturarak dünyanın en büyük şeker, şeker kamışı, portakal suyu üreticisi olduğunu vurguladı. Sao Paulo, 390 milyar dolar pazar değeri ile Brezilya'nın en büyük tüketici pazarıdır ve yabancı yatırım projelerinin % 41'i bu eyalette gerçekleşmektedir.

Sunuma ulaşmak için [lütfen tıklayınız](#).

BREZİLYA MÜTEAHHİTLER BİRLİĞİ ABDİB ile TOPLANTI

8 Kasım 2017, Sao Paulo

DEİK/Türkiye-Brezilya İş Konseyi, Brezilya Müteahhitler Birliği'ni (ABDIB) ziyaret ederek ülkedeki güncel inşaat ve altyapı projeleri ile ilgili bilgi aldı. İş Konseyi Başkanı Demir Şarman tarafından, Türk Müteahhitlerinin 118 ülkede, 350 milyar dolar değerinde 9100 projeye imza attıkları belirtildi. Dünyanın en büyük 250 Uluslararası Müteahhidi listesinde 46 firma ile Çin'den sonra Türkiye'nin ikinci olduğu ve özellikle, Avrasya, Orta Doğu, Afrika, Avrupa ve Asya pazarlarına çok hâkim oldukları vurgulandı.

Brezilya Müteahhitler Birliği (ABDIB) Direktörü Igor Rocha tarafından, Brezilya Yatırım Ortaklığı Programı (PPI) kapsamında, ülkenin sosyal ve ekonomik kalkınma hedefleri doğrultusunda yatırım fırsatlarının artırılması, teknolojik ve endüstriyel gelişmenin teşvik edilmesinin hedeflendiği belirtildi. Ayrıca, kamu hizmetlerinin ve altyapı projelerinin kullanıcılara uygun oranlarda ulaşmasının sağlanması ve yatırımlara devlet müdahalesinin asgari düzeyde olması gerektiğini vurguladı.

Ekonomik ve Sosyal Gelişme Ulusal Bankası (BNDES), PPI'yı destekleyen bir finans kuruluşu olduğu belirtilerek, ilgili kredi gereksinimlerine göre finansman hatları sunduğu belirtildi.

Gerçekleştirilmesi planlanan projelere ulaşmak için [lütfen tıklayınız.](#)

CUTRALE ÇİFTLİKLERİ VE PORTAKAL SUYU FABRİKASINA ZİYARET

7 Kasım 2017, Sao Paulo

DEİK/Türkiye-Brezilya İş Konseyi, Brezilya'nın ve dünyanın en büyük portakal suyu üreticisi ve aynı zamanda Türk-Brezilya iş ortaklığının Brezilya tarafı olan Cutrale Portakal Suyu Fabrikası ziyaret etti. Anadolu Etap; Anadolu Grubu, Brezilyalı Cutrale ve Özgörkey Holding'in ortak olduğu Türkiye'nin önde gelen meyve suyu ve taze meyve firmalarından birisidir. Cutrale Ailesi 350 milyon dolarlık bu yatırımın Brezilyalı ortağıdır.

WAYRA – TELEFÔNICA ile TOPLANTI

7 Kasım 2017, Sao Paulo

DEİK/Türkiye-Brezilya İş Konseyi, Wayra Telefonica Teknoloji şirketini ziyaret etti. Gerçekleştirilen toplantıda, Brezilya pazarında teknoloji-dijital girişimcilik ve AR-GE çalışmaları hususunda bilgi edinildi.

BREZİLYA FEDERAL CUMHURİYETİ

BREZİLYA EKONOMİK VERİLERİ

Başkent: Brasilia

Yüzölçümü: 8.547.400 km²

Nüfus: 206.101.000 (2016-IMF)

Resmi dil: Portekizce

Para birimi: Real (BRL)

Etnik Gruplar

%53.7 Beyaz

%38.5 Melez

%6.2 Siyah

%1.6 Diğer

BREZİLYA EKONOMİK VERİLERİ

GSYİH: 1.798.622 milyar ABD Doları
(2016-IMF)

Kişi Başı GSYİH: 15.241 ABD Doları (2016-IMF)

Enflasyon Oranı: %2.71 (2017)

İşsizlik Oranı: %13 (2017)

Toplam İhracatı: : 191.301 milyon ABD Doları
(2016)

Toplam İthalatı: 152.059 milyon ABD Doları
(2016)

Ana ticaret ortakları:

Çin, ABD, Arjantin, Almanya, Güney Kore

Panama'ya İhraç Edilen Başlıca Ürünler:

Soya, demir cevherleri, ham petrol, şeker,
tavuk eti, soya küspesi, kahve.

Brezilya'dan İthal Edilen Başlıca Ürünler:

Petrol yağı, ham petrol ve doğal gaz, kara
taşıtları aksam ve parçaları, binek otomobiller,
mobil telefonlar, ilaç.

Başlıca ihracat yapılan ülkeler:

Çin, ABD, Arjantin, Hollanda, Almanya ve
Japonya.

Başlıca ithalat yapılan ülkeler:

ABD, Çin, Almanya, Arjantin ve G. Kore

Brezilya kapladığı alan açısından **dünyanın**

beşinci büyük ülkesidir. 26 eyalet ve bir

federal başkentten oluşur.

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Örgütü
(UNCTAD) tarafından yayınlanan 2009 Dünya

Yatırım Raporu'na göre **Brezilya; Hong Kong,
Çin, Singapur, Meksika ve Rusya Federasyonu**
ile birlikte gelişmekte olan ülkeler arasında en
fazla yabancı sermaye stokuna sahip ülkeler
arasında yer almıştır.

YATIRIM AÇISINDAN ÖNEMLİ BÖLGELER

Sao Paulo Eyaleti

Sao Paulo güçlü pazarı, ileri teknolojisi, kalifiye
işgücü, altyapı ve lojistik imkanları ile en fazla
yabancı yatırım çeken eyalettir.

BREZİLYA FEDERAL CUMHURİYETİ

Gemi Taşımacılığı: Brezilya, **7.000 km** uzunluğundaki sahil hattı, **48.000 km** nehir hattıyla nehir ve deniz taşımacılığı yönünden büyük bir potansiyele sahiptir.

Hava Yolları: Brezilya'da **150'den fazla iç hat** uçuşu, **4.000** civarında küçük havaalanının yanı sıra, **4 büyük** hava alanı, ülke çapında ise **67 uluslararası** havaalanı bulunmaktadır.

Brezilya dünyanın **en büyük onuncu, Güney Amerika'nın ise en büyük enerji tüketicisidir.** Brezilya aynı zamanda **bölgenin en önemli petrol ve gaz, dünyanın ise en büyük ikinci etanol üreticisidir.**

Petrol: Brezilya dünyanın **en büyük 15. petrol** üreticisidir. **13,2 milyar varillik** kanıtlanmış petrol rezerviyle Brezilya, Güney Amerika'da Venezuela'dan sonra **en büyük petrol rezervine** sahip ülkedir. Brezilya'nın petrol rezervinin büyük bir bölümü ise denizde bulunmaktadır.

Doğal Gaz: Brezilya'nın **364.2 milyar m3 doğalgaz rezervi** bulunmaktadır.

Kömür: Brezilya'nın toplam kömür rezervleri **30 milyar ton** civarındadır.

Elektrik: Elektrik üretimi **438 milyar kwh, tüketim ise 404 milyar kWh** düzeyinde gerçekleşmiştir. Günümüzde dağıtım şirketlerinin % 66'sı, üretim şirketlerinin ise %28'i özel şirketlerin elindedir.

Hidrolik: Brezilya, Çin ve Kanada'dan sonra dünyanın en büyük üçüncü hidroelektrik üreticisidir. Hidroelektrik üretimi toplam elektrik üretiminin %83'nü oluşturmaktadır.

Nükleer: Brezilya **elektrik üretiminin %4'ü nükleer enerjiden** karşılanmaktadır.

Bioyakıt: Etanol yakıtı üretiminde Brezilya **dünyanın "süper gücü"** olarak tanımlanmakta olup, **dünyanın en büyük etanol ihracatçısı**dır. Etanol yakıtı şeker kamışından üretilmektedir. Brezilya **dünyanın en büyük şeker kamışı üreticisidir.**

DEİK EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD
Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu
RİVER PLAZA Büyükdere Cad. Bahar Sok.
No: 13/9-10 34394 Levent/İSTANBUL
Telefon : (90) (212) 339 50 00 (pbx)
Faks : (90) (212) 270 30 92
E-Posta : info@deik.org.tr

www.deik.org.tr

BREZİLYA FEDERAL CUMHURİYETİ

2. soya fasülyesi üreticisi ve ihracatçısı,

2. tütün üreticisi ve 1. ihracatçısı,

2. şekerli mamuller üreticisi,

3. ananas üreticisi,

4. mısır üreticisi,

5. kakao üreticisi,

5. süt üreticisi,

5. bira üreticisi,

5. çikolata üreticisidir.

MADENCİLİK

Demir rezervleri, **dünya toplamının üçte birine** denk gelmektedir. Sanayi merkezlerinin yakınında bulunan yüksek kaliteli demir cevheri yatakları **30 yılı aşkın süredir** işletilmektedir.

Yine, Latin Amerika'nın en büyük **boksit yataklarına** sahip ülkesi Brezilya'dır. Ülke açısından önemli diğer madenler ise **manganez, kömür, krom, altın ve çinkodan** oluşur.

Silikon açısından da Brezilya hatırı sayılır bir ülkedir. Dünyadaki **en geniş niyobyum yatakları Amazon bölgesinde** bulunmakta ve Brezilya, **dünya rezervlerinin %78'ini elinde** tutmaktadır.

SANAYİ

Brezilya imalat sanayi, büyüklük ve çeşitlilik açısından **Latin Amerika ülkeleri arasında birinci** sırada yer almaktadır.

Yaklaşık **8,4 milyon** kişinin istihdam edildiği imalat sanayinin önemli kısmı **güney ve güneydoğuda** toplanmıştır.

Sanayi yapısı, yoğun bir şekilde **çelik, metalürjik ürünler, makineler, elektrik ve iletişim ekipmanları ve araçları, kimyasallar/petrokimyasallarda, yiyecek ve içecek, tekstil, giyim ve ayakkabı, selüloz ve kağıt, plastik sektörlerinde yoğunlaşmaktadır. Bu sektörler toplam sanayi üretiminin yüzde 80'ini oluşturur.**

MÜTEAHHİTLİK HİZMETLERİ

Brezilya'nın 2014 Dünya Kupasının ardından ve 2016 yılında Olimpiyatlara ev sahipliği yapması müteahhitlik sektöründe önemli fırsatlar yaratmıştır.

ULAŞTIRMA VE TELEKOMÜNİKASYON ALTYAPISI

Karayolları: Yabancı yatırımcıların yakından ilgilendikleri bu alanda hükümet tarafından çeşitli vergi kolaylıkları ve imtiyazlar uygulanır.

Demiryolları: Brezilya yaklaşık **30.000 km** uzunluğunda bir demiryolu ağına sahiptir. Yük taşımacılığının **%25'i demiryolu** ile yapılır.

BREZİLYA FEDERAL CUMHURİYETİ

Rio de Janeiro Eyaleti

Turizm, tarım, tekstil, kimya bölgede potansiyel taşıyan sektörlerdir.

Goiás Eyaleti

Başkent Brasília'ya da komşu Goiás Eyaleti gelişmiş altyapısı ve sunduğu yatırım teşvikleri ile son yıllarda ön plana çıkan bölgelerden biridir.

Bahia Eyaleti

Petrol ve doğalgaz gibi doğal kaynaklar yönünden zengindir.

TÜRKİYE-BREZİLYA İKİLİ TİCARİ İLİŞKİ (2016 yılı verileri)

Türkiye'nin Brezilya'ya İhracatı:
334 milyon ABD Doları

Türkiye'nin Brezilya'dan İthalatı:
1.79 milyar ABD Doları

Ticaret Hacmi: 2.12 milyar ABD Doları

Brezilya'da hizmetler sektörü ağırlık taşımakta olup, öne çıkan sektörler; **telekomünikasyon, bankacılık, enerji, ticaret ve bilgi işlem**dir.

Brezilya'nın, Rusya, Hindistan ve Çin (BRIC Ülkeleri) ile beraber 2050'li yıllarda dünyanın ekonomik kaderini belirleyecek ülkelerden biri olacağı tahmin edilmektedir.

Türkiye'nin Brezilya'dan İhracatında

Önemli Ürünler:

Kamyon, minibüs, otomotiv yedek parça, demir ve çelik ürünleri.

Türkiye'nin Brezilya'dan İthalatında

Önemli Ürünler:

Demir cevheri, demir, soya fasulyesi, soya yağı, pamuk, kurtarma gemisi, buğday, tütün.

Türkiye-Brezilya Ticaretinde Potansiyel Arz

Eden Ürünler:

Ülkemizin en çok potansiyele sahip olduğu ürün grupları; **gıda, elektrik ve elektronik ekipmanlar, makineler, oto yan sanayi ve kuru ve sert kabuklu meyvelerdir.**

Brezilya hükümetinin yatırımlara teşvik sağladığı öncelikli sektörler; **tarım, teknoloji, emek ağırlıklı sanayi kollarıdır.**

TARIM VE HAYVANCILIK

Brezilya dünyanın;

1. şeker üreticisi ve ihracatçısı,

1. kahve üreticisi ve ihracatçısı,

1. portakal suyu üreticisi ve ihracatçısı,

1. alkol üreticisi ve ihracatçısı,

1. et ihracatçısı ve 2. üreticisi,

1. tavuk eti ihracatçısı ve 3. kanatlı hayvan eti üreticisi,

FAYDALI ADRESLER

T.C. Brezilya Büyükelçiliği

Büyükelçi: Ali Kaya Savut

T: + 55 (61) 3242-1850 | E: Ali.Savut@mfa.gov.tr

T.C. Sao Paulo Başkonsolosluğu

Başkonsolos: Serkan Gedik

T: +55 11 3065-0300 | E: sgedik@mfa.gov.tr

Brezilya Ankara Büyükelçiliği

Büyükelçi: Eduardo Ricardo Gradilone Neto

T: +90 312 448 18 40 | E: ambassador.ancara@itamaraty.gov.br

Brezilya İstanbul Başkonsolosluğu

Başkonsolos: Paulo França

T: + 90 212 2520013 | E: cg.istanbul@itamaraty.gov.br

FIESP

T: + 55 11-3549-4499 | E: relacionamento@fiesp.com

DEİK/Türkiye-Brezilya İş Konseyi

İş Konseyi Koordinatör Yrd. : Melike Hocaoglu

T: +90 212 339 50 07 | E: mhocaoglu@deik.org.tr